Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri.
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu in Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; in Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și invoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. seu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtu și inserțiunile sunt a se plăti inainte.

Nr. 132. Brașovŭ, Joi 16 (28) Iunie 1888.

Brașovŭ, 15 Iunie st. v. 1888.

Impresiunea ce a făcut-o mesagiulŭ împĕratului Wilhelm II în Berlinŭ, Viena și Roma, confirmă părerile ce le-amŭ esprimatŭ în revista nóstră de erĭ.

In sinulŭ parlamentului din Berlinŭ domnesce convingerea, că discursulŭ tronului conține stricta mărturisire a politicei interióre și esterióre a prințului Bismark.

Va se dică mai multŭ ca orĭ și când totulŭ va depinde și în viitorŭ dela directiva, ce o va da principele Bismark politicei germane.

In sensulŭ acesta interpretéză și diarulŭ vienesŭ „N. fr. Presse“ pasagiele mesagiului privitóre la politica din afară a Germaniei, Bismark voiesce sĕ susțină alianța cu monarchia habsburgică și vrĕ sĕ pună legătura cu acésta monarchiă pe basa istorică dinainte de 1866 ca sĕ apară și mai strînsă; totŭ odată cancelarulŭ germanŭ vrea sĕ cultive și amiciția strînsă cu Italia.

Dér cancelariulŭ germanŭ nu se mulțumesce cu atâta. Elŭ vrea sĕ căștige în acésta coalițiune și pe Rusia. De aceea împĕratulŭ Wilhelm întinde Țarului mâna de împăcare.

Prințulŭ Bismark a stăruitŭ și stăruiesce mereu pentr'o ințelegere cu Rusia. Chiar respinsŭ fiindŭ elŭ a încercatŭ și încércă din nou a reînvia memoria acelui timpŭ când Rusia era aliată cu Germania și Austria. Principele Bismark — dice foia vienesă — numai atuncĭ va considera opera sa ca terminată, când îi va succede a câștiga érăși amiciția Rusiei, a delătura neîncrederea ce domnesce în Petersburgŭ și a isola Francia.

Acestŭ scopŭ nu contradice alianței cu Austria, dice „N. freie Presse“, și în privința acésta se află în deplinŭ acordŭ cu pressa italiană.

Semnele unei apropiărĭ a Rusiei de Germania se urmărescŭ în Italia cu celŭ mai mare interesŭ. „Opinione“ vede într'ênsele o garanțiă pentru pacinica desvoltare a evenemintelorŭ. Nu e de temut adauge ea, că Austro-Ungaria ar suferi pagubă prin acésta, căcĭ principele Bismark totdéuna s'a nisuit a mijloci amicabile raporturĭ între Austro-Ungaria și Rusia. Totă Europa s'ar pute felicita de-o alianță între Germania, Austria, Rusia și Italia; o asemenea alianță ar însemna pacea și póte sfērșitulŭ înfricoșatelorŭ jertfe ce apasă pe popóre.

In corulŭ acesta multămitŭ alŭ pressei statelorŭ aliate cu Germania, s'a ivitŭ o notă discordantă în ceea ce privesce pressa ungurescă.

Tocmai acuma organulŭ prințului Bismarck a găsitŭ cu cale a dojeni aspru pe „Pester Lloyd“ pentru critica ce a făcut'o proclamației împĕratului Wilhelm, numind-o „reutăcióså“ și „dușmănósă.“

„In Germania“ — scrie Nordd. allg. Ztg.“ — e lățită părerea, că numita fóiă representă opiniunea publică a Ungariei. Pentru noi e de interesŭ a sci décă aceste espectorărĭ ale lui „P. Lloyd“ se aprobă de către națiunea maghiară. In casulŭ acesta, sentimentele cordiale, ce le esprimă discursulŭ tronului de adĭ pentru Austro-Ungaria, *arŭ suferi cu privire la Ungaria o însemnată modificare*“.

E clarŭ, că o asemenea declarație făcută într'unŭ asemenea momentŭ de organulŭ puternicului cancelarŭ germanŭ, a trebuitŭ sĕ indispună multŭ pe politicii din Pesta și sĕ-i pună pe gândurĭ, mai alesŭ în ceea ce privesce efectele „nouei ere reacționare“, de care se temŭ cu dreptŭ cuvêntŭ.

Misiunea Austriei în Orientŭ.

Prințulŭ de corónă *Rudolf* a disŭ cu ocasiunea primirei ce i s'a făcutŭ dilele aceste în Seraievo, că „misiunea Austriei este de a duce cultura în Orientŭ.“

Diarulŭ Cehilorŭ „*Politik*“ din Praga analisândŭ acésta aserțiune a prințului de corónă dice, că cultura occidentală nu este identică cu cultura germană. Resultatulŭ finalŭ alŭ culturei apusene este consciința de naționalitate. Decă dér monarchia nóstră are misiunea de a lăți cultura apusană în Orientŭ, atuncĭ acéstă misiune nu se póte împlini altfeliu, decâtŭ recunoscêndu-se, că cultivarea și desvoltarea naționalitățilorŭ acestui imperiu este problema cea mai înaltă a politicei interióre.

Austria cea vechiă, centralistică și germanisatóre — observă „Politik“ — n'a pututŭ face nicăirĭ cucerirĭ morale, nicĭ măcarŭ în Germania, și n'a pututŭ se lățéscă cultura nicĭ în o parte, pentru-că s'a pusŭ unilateralŭ în serviținlŭ culturei și a limbei specifice germane, carĭ în sine nicĭ nu suntŭ lucrulŭ celŭ mai sublimŭ și pe lângă acésta înscrise fiindŭ pe drapelulŭ unui imperiu in preponderanță locuitŭ de popóre negermane a trebuitŭ sĕ facă impresiunea unei simple aparențe și a nesincerității.

Numai de când s'a recunoscutŭ în Austria, celŭ puținŭ în teoriă, principiulŭ egalei îndreptățirĭ naționale, după ce și principiulŭ autonomiei a învinsŭ în parte asupra rătăcirilorŭ vechilorŭ centraliștĭ — numai de atuncĭ încóce este capabilă monarchia habsburgică de a face cucerirĭ morale și de a împlini ca purtătorĭ a culturei generale europene o gloriósă misiune.

In fine dice „Politik“, că în acea mĕsură, în care desvoltarea naționalităților imperiului și mulțămirea lorŭ pe temeiulŭ egalității de dreptŭ va face progrese, ne vomŭ apropia și noi în aceeașĭ mĕsură de frumósa misiune, pe care principele de corónă a vestit'o din Seraievo popórelorŭ.

Solemnitatea deschiderii parlamentului germanŭ.

Solemnitatea deschiderei parlamentului germanŭ a fostŭ de rêndulŭ acesta estra-ordinară. După ce s'au adunatŭ în sala cea albă a castelului regalŭ membrii parlamentului, carĭ s'au aședatŭ în fața tronului, sosiră ministri. La 1¹/₂ apărŭ cancelarulŭ *Bismark* în uniformă albă de cuirassirŭ de gardă împreună cu membrii consiliului federalŭ. Aceștia se aședară la stânga tronului, la drépta erau aședate micele tronurĭ pentru principii regențĭ. La intrare în drépta ședea împĕrătésa în haine de doliu cu prințulŭ de corónă celŭ de 6 ani, lângă ea princesa moștenitóre de Meiningen și princesa Henricŭ. Impĕrătésa avea aternatŭ de gâtŭ cordonulŭ vulturului negru ce i l'a conferitŭ împĕratulŭ.

O companiă din regimentulŭ I de gardă cu căciulile roșii de tinichea a străbătutŭ sala mai întâi de-alungulŭ ca și cum ar fi voitŭ sĕ anunțe sosirea unui principe soldățescŭ. După acea intrară în sală generalii cu insemnele imperiului, sabia, mĕrulŭ și coróna imperiului, tote purtate pe perinițe purpurii. In fine veni feldmareșalulŭ de Blumenthal îmbrăcatŭ în mantaua roșia a cavalerilorŭ dela ordinulŭ vulturului

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Snóve și povești slavice

Istorisite după F. S. *Kraus*.

PAȘA DE OȚELŬ.

A fostŭ odată unŭ împĕratŭ cu trei feciorĭ și trei fete. Impĕratulŭ îmbĕtrânise, aprópe de mórte îșĭ chemă feciorii și fetele la patŭ și le porunci la feciorĭ se-șĭ mărite surorile după cei dintéiu pețitorĭ, ce vorŭ veni sĕ le céră, și le mai dise: „De nu le vețĭ mărita afurisițĭ sĕ fițĭ!“ așa grăi și muri.

După ce-a muritŭ împĕratulŭ, trecu câtă-va vreme și nimicŭ nu sĕ întêmplà. Intr'o bună nópte bătu cineva atâtŭ de tare în pórtă, de se cutremură totŭ palatulŭ și se audia unŭ sgomotŭ și unŭ vuetu, de te asurdia și fulgera de credeai că arde palatulŭ dela un capĕtŭ până la celălaltŭ; toțĭ s'au speriatŭ în palatŭ și nu sciau ce sĕ facă. Deodată audiră pe óre cine strigândŭ: „Deschidețĭ porțile, feciorĭ de împĕratŭ!“ Feciorulŭ celŭ mare alŭ împĕratului grăi: „Nu deschidețĭ!“ Celŭ mijlociu dise: Se nu deschidețĭ!“ Dér fratele celŭ micŭ le vorbi: „Décă nu vrețĭ voi sĕ deschidețĭ, eu deschidŭ!“ sări la portă și trase zăvorulŭ. Nu deschisese bine pórta, și unŭ smeu dete năvală în curte și vărsa focŭ, de nu-i puteai vedé fața. Smeulŭ dise: „Am venitŭ sĕ-mĭ dațĭ pe sora vostră cea mare de nevastă, vrĕu sĕ o iau cu mine acum îndată; decĭ sĕ îmĭ dațĭ rĕspunsŭ, mĭ-o dațĭ orĭ ba, atâta vreu sĕ sciu!“ Fratele celŭ mare grăi: „Eu nu țĭ-o dau. Cum sĕ țĭ-o dau, décă nu te sciu nicĭ cine escĭ, nicĭ de unde escĭ. Vii la noi nóptea, vrei sĕ-o ducĭ îndată cu tine și nu ne spui nicĭ măcarŭ unde vrei sĕ o ducĭ, sĕ scimŭ unde se o căutămŭ, sĕ ne mai vedemŭ câte-o dată.“ Celŭ mijlociu dise: „Nicĭ eu nu mĕ învoescŭ sĕ-i dămŭ nóptea pe sora de nevastă“. Dér fratele celŭ micŭ grăi: „Décă nu o dațĭ voi, o dau. Ațĭ și uitatŭ ce nĭ-a poruncitŭ taica?“ Apoi luă pe sora-sa de mână și-o dete pețitorului, și le grăi: „Sĕ fițĭ fericițĭ și sĕ te porțĭ bine, voinicule!“

Când eșia sora cea mai mare din palatŭ, toțĭ se prăvăliau pe pămentŭ de gróză și frică, că fulgera și tuna, și palatulŭ se cutremura, de ai fi credutŭ, că se doboră cerulŭ pe pămentŭ. Incetŭ încetŭ sgomotulŭ se potoli și se lumina de diua. Cum s'a făcutŭ diuă, frații căutară sĕ dea de urmele pețitorului; credeau că va fi lăsatŭ vre-o urmă când a plecatŭ cu fata din palatŭ, dér n'a găsitŭ nimicŭ; parcă le suflase vêntulŭ urmele.

A doua nópte la aceeașĭ césŭ se audi sgomotŭ împrejurulŭ palatului împĕrătescŭ și óre-cine striga la pórtă tocmai ca erĭ nópte: „Deschidețĭ pórta feciori de împĕratŭ“. Feciorii de împĕratŭ deschiseră de frică pórta și o grozăveniă de pețitorŭ întră în curte și grăi: „Scótețĭ la ivélă pe sora cea mijlociă că am venitŭ sĕ o pețescŭ!“ Fratele celŭ mare grăi: „Eu nu țĭ-o dau“ Fratele celŭ mijlociu dise: „Nicĭ eu nu ți-o dau.“ Dér celŭ micŭ le tăiă vorba „Eu țĭ-o dau și voi nu vrețĭ sĕ scițĭ de ce ne-a poruncitŭ taica?“ Fratele celŭ micŭ luă pe soră-sa de mână și o dete pețitorului: „Du-o și-a ta sĕ fiă; norocesce-o și pórtă-te bine!“ Pețitorulŭ se duse cu fata. Cum se făcu diuă, frații merseră și ocoliră palatulŭ, sĕ dea de vre-o urmă și sĕ afle încătrău a apucatŭ pețitorulŭ, dér nimicŭ nu au găsitŭ, par' că nu fusese nimenĭ la palatŭ.

A treia nópte, la césulŭ sciutŭ, palatulŭ se cutremurŭ éră până în temelii și unŭ glasŭ strigă: „Deschidețĭ pórta!“ Feciorii de împĕratŭ săriră sprintenĭ din așternutŭ și deschiseră și unŭ pețitorŭ îngrozitorŭ dĕdŭ năvală în curte și grăi: „Am venitŭ sĕ pețescŭ pe sora vóstră cea mică!“ Fratele celŭ mare și celŭ mijlociu strigară: „Nóptea noi nu o dămŭ, căcĭ vrĕmŭ sĕ scimŭ măcarŭ de sora cea mică unde o duce bărbatulŭ, sĕ scimŭ unde sĕ o căutămŭ, sĕ mai grăimŭ, căcĭ doră frațĭ suntemŭ“. Dér fratele celŭ mai micŭ dise: „Décă nu o dațĭ voi, eu o dau. Totŭ nu vrețĭ sĕ scițĭ de ce nĭ-a poruncitŭ taica când trăgea de mórte! Și multă vreme nu-i de atuncĭ!“ Fratele celŭ micŭ luă pe soră-sa de mână și vorbi: „Ia-o și-a ta sĕ fiă; sĕ avețĭ norocŭ și purtați-vĕ bine!“ Pețitorulŭ se duse cu vuetŭ mare.

Cum se crăpă de diuă, grija îi cuprinse pe toțĭ trei frații, căcĭ nu sciau ca pămentulŭ, ce se vorŭ fi făcutŭ surorile lorŭ. După ce a trecutŭ multă

negru cu stégulŭ imperiului desfășuratŭ; pe elŭ îlŭ acompaniau 2 generalĭ.

Imediatŭ după stégŭ urmă împěratulŭ *Wilhelm* într'o manta lungă de purpură brodată cu hermelină. La drépta lui mergea prințulŭ regentŭ alŭ Bavariei Luitpold, la stânga regele Saxoniei, ambii asemenea îmbrăcațĭ în purpură. După aceea urmară marii ducĭ de Baden și Hessen, prințulŭ de Württemberg, prinții prusianĭ Henricŭ, Leopold și Albert, marii ducĭ de Veimar și Schwerin, după aceea ducii și principii. Cu totulŭ 22 de prințĭ federalĭ. La intrare președintele parlamentului a strigatŭ: „Maiestatea Sa împěratulŭ germanŭ, regele Wilhelm alŭ Prusiei și înalții sěi confederațĭ sě trăéscă!“ care strigare s'a repetitŭ de adunare.

Împěratulŭ cu capulŭ golŭ se plecă spre adunare și ocupă loculŭ înaintea tronului stândŭ în piciore. Cancelarulŭ închinându-se până la pământŭ, îi predă discursulŭ tronului. Împěratulŭ își acoperi apoi capulŭ cu coifulŭ ce avea unŭ smocŭ de pene albe. După-ce cetì discursulŭ tronului, icĭ colo cu voce fórte apěsată, rěsunară în sală vii aplause. O scenă dramatică se petrecu la încheierea festivităţii; după-ce împěratulŭ sfêrși, i-a redatŭ cancelarului discursulŭ tronului, pe care acesta l'a primitŭ cu genunchii plecațĭ. Împěratulŭ însě îlŭ mai reținu puținŭ dândŭ cancelarului mâna și stringêndu-i-o cu putere. Cancelarulŭ atuncĭ sěrută mâna tênĕrului monarchŭ și apoi se întórse la loculŭ sěu, unde la ordinulŭ împěratului și în numele guvernelorŭ federale declară deschisŭ parlamentulŭ.

După aceste împěratulŭ își luă coifulŭ de pe capŭ, se plecă érășĭ spre adunare și împreună cu principii părăsi sala între strigărĭ de „Hoch“.

Liferările pentru armată.

Subcomitetulŭ comisiunei pentru armată alŭ delegațiunei ungare, care a fostŭ însărcinatŭ cu esaminarea pretensiunei de 14,236.991 fl. pentru aprovisionarea în naturale, de 13,166.154 fl. pentru menagiulŭ trupelorŭ și de 8,072 mii 284 pentru monture și armature, — a raportatŭ numitei comisiunĭ și asupra cestiunei de a li-se face posibilŭ economilorŭ și micilorŭ industriașĭ ca sě ia parte la liferărĭ.

Comitetulŭ a adusŭ la cunoscința comisiunei, că administrația de resboiu nisuesce a face posibilă economilorŭ o participare directă la liferările pentru aprovisionarea armatei.

In privința participărei micei industrii la liferările pentru montură și armatură, ministrulŭ comunŭ de rěsboiu a făcutŭ și până acum posibilă încâtva acéstă participare și a promisŭ, că la espirarea contractelorŭ încheiate cu consorțŭ mai marĭ în anii 1890 și 1891 va lua în considerare mai multŭ ca până acuma industria și meseriile din țéră.

Subcomitetulŭ va presenta decĭ unŭ proiectŭ de resoluțiune, după care ministrulŭ de rěsboiu va fi avisatŭ a face încă înainte dispozițiile și cercetările de lipsă pentru memorata participare, așa că după espirarea contractelorŭ cu consorțiile, industria și meseriile din țéră sě fiă în modŭ corěspundětorŭ considerate; mai alesŭ condițiunile de concurență sě fiă astfelŭ stabilite și publicate la timpŭ, ca industriașilorŭ sě le fiă posibilŭ a se pregăti de cu vreme.

SCIRILE ĐILEI.

Împěratulŭ *Wilhelm II* și împěrătesa *Augusta* au de gândŭ *sě se încoroneze* la tómnă ca *rege și regină a Prusiei* în Königsberg. Celŭ dintâiu rege alŭ Prusiei Friedericŭ I a fostŭ încoronatŭ la an. 1700 în Königsberg. Regii carĭ i-au urmatŭ nu s'au mai încoronatŭ, ei au primitŭ numai omagiile ordinilorŭ și a staturilorŭ. După ce prin introducerea constituțiunei a încetatŭ acéstă organisațiă feudală, regele Wilhelm I s'a încoronatŭ érășĭ în Königsberg în an. 1861.

* * *

Unulŭ din cei mai vechĭ membri ai parlamentului austriacŭ, cunoscutŭ și prin cercurile nóstre, Monseniorele *Iosif Greuter* a reposatŭ în 22 Iunie c. în Insbruk în etate de 71 de anĭ. Greuter a fostŭ unulŭ din cei mai distinșĭ oratorĭ parlamentarĭ din Austria; elŭ ca tirolezŭ apěra autonomia țěrei sale și era în contra legilorŭ moderne scolare, carĭ au emancipatŭ scóla de sub conducerea bisericei. Elŭ a agitatŭ așa de multŭ în contra acestorŭ legĭ, încâtŭ țěranii și țěrancele din cerculŭ sěu se opuseră cu forța inspectorilorŭ de statŭ, nelăsându-i sě între în scólă. Agitațiunea acésta a provocatŭ și unŭ conflictŭ între pater Greuter și procuratura de statŭ. Sub guvernulŭ lui Taaffe, Greuter s'a retras, dér a sprijinitŭ întotdéuna nisuințele federalistice și idea scolei confesionale.

* * *

Se scrie că pe la Canija mare (Ungaria) și împrejurime *secerișulŭ rapiței* s'a terminatŭ deja. Recolta e fórte mulțămitóre, prețulŭ este ce-i dreptŭ mai micŭ ca în anulŭ trecutŭ, dér totușĭ destulŭ de bunŭ, căcĭ pe când grâulŭ se vinde cu 7 fl. maja, pe atuncĭ rapița se vinde cu 10—11 fl. Secerișulŭ sěcărei va începe în sěptěmâna viitóre, viile promitŭ unŭ rodŭ mijlociu, luțerna măzěrichea etc. suntŭ slabe.

* * *

In hotarulŭ comunei *Szentes* (comitatulŭ Somogy în Ungaria) s'au aflatŭ în apropierea unorŭ vii nisce *reliquii* de nisce muncitorĭ, carĭ lucréză la construirea călii ferate. Aceste *reliquii* — dice „Bud. Hirl.“ — constau din nisce morminte străbune, și din mai multe semne s'ar vede, că într'însele se află osămintele unorŭ Maghiarĭ, probabilŭ încă din timpulŭ păgânătății. Unulŭ din aceste morminte a trebuitŭ sě fiă alŭ unui erou. In elŭ s'a aflatŭ o armătură completă, anume: ciocanŭ, lance, sabiă cu mănunchiu în formă de cruce pintenĭ etc. Lângă erou fŭ înmormêntatŭ și calulŭ sěu, în mormêntŭ s'au aflatŭ tóte rechisitele trebuincióse pentru calŭ. S'au aflatŭ pe lângă acésta mai multe morminte de ale femeilorŭ. Intre altele s'au aflatŭ în aceste morminte 2 părechĭ de copcii împletite, carĭ represéntă capulŭ unei paserĭ, s'au mai aflatŭ și alte mai multe copcii de felulŭ acesta, dér mai micĭ; nisce brățare deschise, vase de lutŭ arsŭ în colóre négră etc. Vasele acestea de lutŭ — dice „Bud. Hirl.“ — au o hotărîtă formă ungurescă. Reliquiile acestea probabilŭ că vorŭ trece în proprietatea museului ungurescŭ din Budapesta.

* * *

Postulŭ de magistru postalŭ în Hususěu, comitatulŭ Têrnavei micĭ, *este vacantŭ.* Salarulŭ anualŭ e de 200 fl., 40 fl. paușalŭ de cancelariă, 20 fl. pentru espedare.

APELŬ

cătră toțĭ filologii românĭ și cătră toțĭ bărbații românĭ și străinĭ, carĭ se ocupă cu studiulŭ limbei române!

Subsemnatulŭ în interesulŭ lămuririi limbii și a originii nóstre naționale vine cu tótă dragostea frățéscă și adreséză pe calea publicității cătră toțĭ filologii și cătră toțĭ bărbații învěțațĭ românĭ și străinĭ, carĭ se ocupă cu studiulŭ limbii românescĭ, următórele întrebărĭ fórte importante din tóte punctele de vedere:

1. Pentru ce au prefăcutŭ Românii în cuvêntulŭ: șerbŭ, Șerbanŭ, șerbescŭ, latinesce servus, Servianus, servio pe *s* latinescŭ în șuerătórea *ș*?

2. Pentru ce n'au făcutŭ pe *e* de după *s* în *ĕ* séu *ă*, ca în sěninŭ și sěrinŭ, lat. serenus?

3. Pentru ce au păstratŭ pe *s* și pentru ce au prefăcutŭ pe *e* în *ĕ* séu în *ă* în sěrbezŭ, sěrbare, sěrbătóre?

4. Ce însěmneză atâtŭ șerbu, câtŭ și sěrbezŭ din punctŭ de vedere etimologicŭ, séu care este semisiologia lorŭ etimologică?

5. Stă cuvêntulŭ nostru sěrbezŭ în legătură etimologică cu cuvêntulŭ latinescŭ servo,-are,-atum, și decă nu stă, atuncĭ care este etimologia cuvêntului nostru sěrbezŭ?

Acestea cincĭ întrebărĭ rogŭ pe toțĭ bărbații competențĭ sě mi-le rěspundă adresându-mĭ rěspunsurile Dumnealorŭ binevoitóre și sincere prin scrisóre, care apoi la timpulŭ séu le voiu publica dimpreună cu esplicările, derivările și cu interpretațiunile mele.

In casŭ, când nu voiu fi fericitŭ sě capětŭ vre-unŭ respunsŭ din nicĭ o parte, atuncĭ voiu publica io negreșitŭ deducțiunile, lămuririle și interpretațiunile mele. — Am avutŭ diferite dispute despre întrebarea, décă se va afla vre-unŭ filologŭ românŭ séu străinŭ, care sě deslege cestiunile de mai susŭ într'unŭ modŭ pe deplinŭ mulțămitorŭ. Io am susținutŭ, că nu se află nimenĭ, care sě-mĭ rěspundă la tóte întrebările de mai susŭ. Oposanții mei mĭ-au rěspunsŭ categoricŭ, că n'am decâtŭ sě adresezŭ unŭ Apelŭ pe calea publicității cătră filologii românĭ și străinĭ și cătră toțĭ bărbații, carĭ se ocupă seriosŭ cu studiulŭ limbei românescĭ și rěspunsurile îmĭ vorŭ curge ca ploia din tóte părțile. In urma discusiunilorŭ și disputelorŭ nóstre seriόse și acute îmĭ cercŭ noroculŭ. Care din doi vomŭ avé dreptŭ, urma va alege.

Până atuncĭ așteptŭ cu unŭ nespusŭ dorŭ rěspunsurile mai susŭ cerute. Dea Dumnedeu, sě capětŭ câtŭ mai curêndu și câtŭ mai multe rěspunsurĭ mulțămitóre și îndestulitóre.

Atuncĭ și numai atuncĭ m'așŭ afla mângăiatŭ și liniștitŭ în sufletulŭ meu, că n'am pățit'o ca cu cele ce le-am publicatŭ acum 22 de anĭ în Archivulŭ reposatului și fericitului Timoteiu Cipariu, care mĭ-a scăpatŭ de mórte Epistola mea cea fórte interesantă din tóte punctele de vedere publicându-o în Archivulu sěu, și cu cele ce le-am publicatŭ în prefața Vocabulariului meu pentru operile lui Iulie Cesarŭ.

Până astădĭ n'a făcutŭ nicĭ unu filologŭ românŭ nicĭ o observațiune și nu s'a pronunțatŭ nimenĭ asupra principiilorŭ și deducțiunilorŭ etimologice, fonologice și morfologice, ce le-am făcutŭ și depusŭ în acele opere ale muncii și ale cugetării mele. Io fără sě mě turburŭ câtușĭ de puținŭ pentru acésta, mĭ-am continuatŭ pe basa celorŭ publicate studiile mele filologice, limbistice, mai amplificândŭ, mai lămurindŭ unele părțĭ, carĭ nu erau destulŭ de lămurite și de precisate.

După multe frământărĭ, după multe trude și după multe agitațiunĭ și tormentațiunĭ spirituale, am ajunsŭ în fine la nisce resultate, care sperŭ că vorŭ contribui a lumina părțile cele mai intunecóse ale plămădirii și ale transformării nóstre naționale. — In scurtŭ timpŭ voi publica unele micĭ fragmente din stu-

---

vreme și nu aflară nimicŭ despre surorĭ, frații se puseră odată la svatŭ: Domne, Dómne, așa minune nu se va mai fi întêmplatŭ de când e lumea. Ce se vorŭ fi făcutŭ surorile nóstre, că noi nu scimŭ unde petrecŭ, și nu amŭ datŭ de nicĭ o urmă sě le putemŭ găsi“. La urma urmelorŭ, unulŭ dintre ei dise: „Haidețĭ sě pornimŭ în lume sě ne căutămŭ surorile“. Frații nu au mai rěmasŭ nicĭ o clipită acasă, ci toțĭ trei au plecatŭ în lume, luândŭ merinde și banĭ de drumŭ sě aibă de-ajunsŭ, și au plecatŭ sě caute surorile.

Rătăcindŭ astfelu prin lume, frații au perdutu drumulŭ pe nisce munțĭ și umblară o di întrégă. Când era spre amurgitŭ, feciorii de împěratŭ s'au învoitŭ sě înopteze în munțĭ, lângă vre-o apă, și sě adape și caii; ajunseră la unŭ lacŭ, se pregătiră sě înopteze aicĭ și se puseră la cină. Venindŭ vremea sě se culce, fratele celŭ mare grăi: „Voi doi putețĭ durmi, eu rěmânŭ sě vě păzescŭ“. Frații cei mai micĭ adurmiră, ér celŭ mai mare rěmase sě păzéscă. Dela o vreme, apa lacului începu a se legăna, ér faciorulŭ împěratului se spăria, căcĭ vědŭ unŭ smeu cu urechile marĭ, marĭ, eșindŭ din mijloculŭ lacului, smeulŭ venia tocmai spre elŭ; feciorulŭ de împěratŭ nu'șĭ pierdŭ firea, ci scóse paloșulŭ din técă, îi reteză capulŭ, îi tăiă urechile și le puse în pusunarŭ, ér trupulŭ și capulŭ îlŭ aruncă în lacŭ.

Când se crăpa de diuă frații durmiau dușĭ și nu sciau nimicŭ de vitejia fratelui celui mare. Fratele celŭ de strajă îi tredì din somnŭ, dér nu dise nicĭ cîrcŭ de isprava cu smeulŭ. Toțĭ trei se rădicară și plecară mai departe. Când amurgia frații s'au învoitŭ sě înnopteze lângă vre-o apă, dér o grózǎ mare i-a apucatŭ pe toțĭ trei, căcĭ vedeau ce pustii erau munții și nu găsiau nicĭ o cărare. La urma urmelorŭ găsiră unŭ lacŭ mai micŭ și se opriră la malŭ, ațîțară unŭ focŭ, își scóseră merindea și se puseră sě cineze. Venindŭ vremea sě se culce, fratele celŭ mijlociu grăi: „Astădĭ rěmânŭ eu sě păzescŭ“. Ceilalțĭ doi adurmiră, alŭ treilea rěmase de strajă. Dela o vreme aude mișcându-se ceva în lacŭ și sângele era mai sě-i îngheţe de spaimă. Unŭ smeu cu doue capete da năvală la frațĭ sě-i înghiță. Dér fratele celu mijlociu nu'șĭ pierdu firea, ci se răpede și'i reteză capetele smeului, îi tăiă urechile, le puse în busunarŭ, ér trupulŭ și capetele le aruncă în lacŭ.

Fratele celŭ mare și celŭ micŭ nu sciau nimicŭ de isprava asta, căcĭ durmiseră până'n dorĭ. Cum se făcu diuă, fratele celŭ mijlociu le striga: „Tredițĭ-vě, că s'a făcutŭ diuă!“ Frații se trediră, se gătiră și plecară mai departe; dér nicĭ unulŭ nu scia unde și în ce țéră suntŭ. O grózǎ mare i-a apucatŭ, căcĭ se gândiau că potŭ muri de fóme în pustietate aceea și se rugau de Dumnedeu sě le scótă în drumŭ măcarŭ unŭ satŭ orĭ unŭ orașŭ, fiă și pustiu, orĭ vre-unŭ sufletŭ de omŭ. De trei dile rătăciau prin pustietate, și nu găseau nicĭ o potică umblată de omŭ. La urma urmelorŭ frații ajunseră la unŭ lacŭ mare și hotărîră sě înnopteze la malŭ, lângă apă; ațîțară unŭ focŭ mare și se găteau sě se culce. Fratele celŭ micŭ vorbi: „Voi durmițĭ în pace, eu rěmânŭ sě vě păzescŭ“. Doi frațĭ se culcară și adurmiră degrabă, celŭ micŭ rěmase de strajă și se totŭ uita în tóte părțile. Dela o vreme lacŭlŭ se turbura, stropia cu spume foculŭ și'lŭ stînse pe jumětate. Fratele celŭ micŭ scóse paloșulŭ și se puse înaintea focului. Numai ce eși din lacŭ unŭ smeu cu trei capete sě prăpădéscă pe toțĭ trei frații. Celŭ de strajă își dovedi voinicia, că din trei loviturĭ reteză smeului capetele, îi tăiă urechile, le puse în busunarŭ, ér trupulŭ și capetele le-aruncă în lacŭ.

Până s'a luptatŭ elŭ cu smeulŭ, foculŭ s'a stînsŭ și n'avea amnarŭ se'lŭ ațîțe, ér pe frățiorii lui nu voia sě-i tredéscă. Așa se hotărî sě intre în pădure, dóră dóră va da de vre-unŭ sufletŭ de omŭ, dér pace! După o vreme se sui într'unŭ copacŭ înaltŭ și se uită în tóte părțile dóră va dări ceva și după ce s'a totŭ uitatŭ, vědŭ o licărire, și i se părea că e aprope. Fratele celŭ micŭ se scoborî din copacŭ și porni încătrău věduse lumină sě împrumute focŭ și sě'șĭ ațîțe foculŭ de lângă lacŭ; merse o cale bună, căcĭ i se totŭ părea, că nu-i departe și se pomenì deodată la gura unei peșterĭ, nouă uriașĭ ațîțaseră unŭ focŭ mare în peșteră și frigeau doi ómenĭ, pe unulŭ de-o parte a focului, pe celălaltŭ de altă parte, ér pe focŭ fierbiau apă într'unŭ

diile mele filologice limbistice, carĭ au de scopŭ a desluşi desvoltarea diferentării, evoluţiunilorŭ şi fluctuaţiunilorŭ prin care au trecutŭ limba şi nemulŭ nostru în decursulŭ vécurilorŭ.

Ascunsŭ şi neobservatŭ şi sub diferite numirĭ a crescutŭ nemulŭ românescŭ la frunda verde a codrilorŭ şi în creerii Carpaţilorŭ.

Pe mine m'a făcutŭ sĕ mĕ ocupŭ cu filologia nedumerirea şi scepticismulŭ. Eu am disŭ că tóte pronunţiaţiunile câte se audŭ în diferitele ţinuturĭ locuite de Românĭ sunt bune şi raţionale. — Tóte sunt bune, nimica nu e rĕu în limba românéscă. Deră apoi de unde vine atâta varietate în limbă? Pentru ce se pronunţă acelaşŭ sunetŭ sub aceleaşĭ raporturĭ în diferitele ţinuturĭ într'unŭ modŭ fórte variatŭ?

Pentruce aflămŭ acelaşŭ cuvêntŭ la acelaşŭ autorŭ pe aceeaşĭ pagină scrisŭ în trei variate modurĭ? De unde vine atâta vaiaţiune fonetică şi morfologică? Ce e causa de noi Românii Cisbalcanicĭ amŭ muiatŭ pe *l* şi pentru ce l'au conservatŭ Românii Transbalcanicĭ séu Aromăn(i)lii, Arumănlii, Armănlii, cum se numescŭ ei în zborulŭ (graiulŭ) lorŭ.

Mulţĭ dintre colegii mei mĭ-au făcutŭ la diferite ocasiunĭ grave împutărĭ şi acusaţiunĭ, că ce folosŭ am eu din studiile mele limbistice şi pentru ce nu esŭ odată cu ele în publicitate ca sĕ scie şi lumea cea mare? Acelorŭ colegĭ totdéuna le-am respunsŭ *quod difertur, non aufertur.* Acuma a sositŭ timpulŭ.

Am muncitŭ şi muncescŭ fără de a face sgomotŭ. Am purtatŭ tóte greutăţile câte mi s'au împusŭ fără de nicĭ o cârtire numai sĕ potŭ contribuì şi eu câtŭ de puţinŭ cu luminile mele şi cu puterile mele intelectuale şi morale la respândirea culturii nostre.

De aceea îmĭ permitŭ a ruga din nou pe toţĭ filologii noştri, precum şi pe toţĭ bărbaţii carĭ se ocupă seriosŭ cu studiulŭ limbei române de a'mĭ rĕspunde la întrebările de susŭ în decursulŭ lunei lui Iulie a. c.

In urmă rogu pe onoratele redacţiunĭ ale diarelorŭ române, ca sĕ binevoiască a lua acestu Apelŭ şi a-lŭ publica, ca sĕ pótă veni la cunoscinţa tuturorŭ bărbaţilorŭ competenţĭ.

Braşovŭ, a doua di de Rosalii 1888.

Dr. Vasilie Glodariu m. p.
prófesorŭ la gimnasiulŭ românŭ din Braşovu şi fostŭ primŭ Directoru la gimnasiulu românŭ din Bitolia în Macedonia.

Intêmplărĭ diferite.

Prăvălirea unei trăsurĭ în Mureşŭ. Ḑilele trecute au pornitŭ cu căruţa economului Mărgineanu din Noslacŭ, comitatulŭ Albei-inferióre, fiiulŭ acestuia împreună cu 2 femei. Ajungêndŭ la ţĕrmulŭ Mureşului, caii s'au spăriatŭ şi trăsura cu cai cu totŭ s'a rĕstogolitŭ în Murĕşŭ. Bărbatulŭ a scăpatŭ, dér femeile şi caii s'au înecatŭ.

Raportu generalŭ

despre starea şi activitatea societăţii de lectură „Inocenţiu M. Clain“ a teologilorŭ din Blaşiu, de pe an. scolastic 1887—88.)*

Devisa societăţii: „Unitĭ se fimŭ în cugetŭ, Unitĭ în Dumnedeu!“
V. Alexandri.

Prea stimatŭ publicŭ!

Fiă care seculŭ, putemŭ dice fiă-care deceniu îşĭ are caracterulŭ sĕu propriu, numitŭ cu unŭ terminŭ usitatŭ „spiritulŭ timpului“. Acesta cu o putere magică pune în mişcare generaţiunile, le face sĕ lucre într'o direcţia séu alta, spre unŭ scopŭ moralŭ anumitŭ. Acum cu câtŭ direcţia activităţii acesteia e mai e mai umană cu câtŭ scopulŭ nobilŭ şi mai naţionalŭ, cu atâtŭ generaţiunile ce tindŭ spre acela devinŭ mai nobile.

Şi óre la poporulŭ românŭ, care era spiritulŭ timpului şi direcţia activităţii spiritualĭ, nu în seculĭ de multŭ espiraţĭ, ci numai în secululŭ trecutŭ şi în celŭ presentŭ pănă la 1848?

Acelea în generalŭ luate erau orĭ şi ce alta, numai naţionale nu! — Pentru că deşi se aflau între Românĭ vre-o câţĭva bărbaţĭ nemuritorĭ ca G. Şincai, S. Clain şi P. Maiorŭ, carĭ punêndu-şĭ în lucrare puterile lorŭ uriaşe îşĭ deteră tótă silinţa pentru a sfărîma lanţurile indiferentismului în care gemea încătuşiată conscinţa de sine a poporului românŭ, totuşĭ şi aceştia parte impiedecaţĭ de cunoscuta castă privilegiată, a cărei devisă era „strivirea şi împilarea poporului românŭ,“ parte neînţeleşĭ şi desconsideraţĭ chiar de ai lorŭ, nu putură face alta, decâtŭ că aruncară semênţia deşteptării naţionalĭ pentru alte timpurĭ mai favoritóre.

Mai târdiu acéstă semênţiă aruncată de ei f4 udată şi cultivată prin alţĭ bărbaţĭ devotaţĭ causei naţionalĭ, carĭ atâtŭ pe terenulŭ educaţiunei, câtŭ şi pe celŭ alŭ publicităţii se nisuiau din tóte puterile pentru desteptarea spiritului naţionalŭ.

Deră şi acum de o parte sistemulŭ feudalŭ, ér de altă parte acelŭ alŭ instrucţiunei publice, póte inadinsŭ astfelŭ întocmitŭ, încâtŭ se suprime orĭ ce direcţiune naţională, nu lăsară a încolţi planta cea nobilă, ba în orĭ ce parte priveai nu puteai vedé alta, decâtŭ indiferentismŭ şi răceală către totu ce era de interesŭ publicŭ naţionalŭ. Clasa mai cultă română ajunsese acolo, încâtŭ în conversărĭ se folosia cu preferinţă de limba maghiară; puţinele foi publice române, ce erau pe atuncĭ, nu aveau cetitorĭ, pentru-că lipsia gustulŭ de cetire; ér de reuniunĭ pentru scopurĭ publice naţionalĭ nicĭ nu putea fi vorbă.

In faţa acestui indiferentismŭ — sĕ nu dicemŭ apatiă totală — şi sub celea mai durerόse împrejurărĭ pe la anulŭ 1844 astfelŭ eschiămă laureatulŭ poetŭ Andreiu Mureşanu:

„La noi e putredŭ mĕrulŭ, nu-i modŭ de curăţire
„Şi totŭ ce se spereazā suntŭ sîmburii din elŭ,
„Aceştia cer plântare, silinţă şi unire,
„Atuncĭ va creşce cedrulŭ din ramulŭ tinerelŭ!“

După pronunţarea acestorŭ cuvinte profetice abia trecură patru anĭ, şi étă vine anulŭ epocalŭ 1848, anulŭ renaşcerii naţionalĭ, anulŭ în care Românulŭ pătrunsŭ de chiemarea spiritului sĕu î-şĭ scutură jugulŭ impusŭ de păgânulŭ „ce n'are nicĭ lege, nicĭ chiar Dumnedeu!“

Acum naţiunea română a ajunsŭ la cunoscinţa de sine, înţelegêndŭ, că numai sciinţa şi cultura suntŭ acelea mijlóce, carĭ suntŭ în stare a mai renasce unŭ poporŭ strivitŭ, împilatŭ şi lipsitŭ de tóte drepturile sale, şi însufleţită de unŭ spiritŭ adevĕratŭ naţionalŭ cu puterĭ unite se silesce a plânta şi cultiva sîmburii cântaţĭ de poetulŭ, căcĭ numai decâtŭ păşesce la fapte de interesŭ publicŭ naţionalŭ. Aşa la annlŭ 1851 înfiinţă reuniunĭ, fundă gimnasiile din Braşovŭ, Năsĕudŭ şi Bradŭ, formă asociaţiunĭ pentru cultura poporului şi o mulţime de societăţĭ de lectură.

Eată spiritulŭ naţionalŭ deşteptatŭ şi pusŭ în activitate!

De acestŭ simţĕmêntŭ şi spiritŭ fiindŭ pĕtrunşĭ şi alumnii seminarului archidiecesanŭ din Blaşiu, încă pe la începutulŭ anului 1864 din îndemnŭ propriu sĕ întrunescŭ într'o societate de lectură dedicată memoriei celebrului bărbatŭ şi meritosului episcopŭ „Inocenţiu M. Clainŭ“ de la care şĭ-a luatŭ şi numele, — cu scopulŭ de a progresa în cultura intelectuală şi morală.

Zelulŭ şi activitatea societăţii desvoltate întru ajungerea acestui scopŭ a fostŭ şi este de tótă lauda. Pentru-că dela membrii ei ordinarĭ s'a formatŭ o bibliotecă frumósă, care adĭ numĕră peste 700 opurĭ; a scosŭ la lumină o foiă privată periodică; în tótă luna a ţinutŭ şedinţe ordinarĭ în carĭ s'au desbătutŭ deosebite afacerĭ de ale societăţii precum şi şedinţe literare în carĭ s'a cetitŭ foia „Furnica“, s'a declamatŭ şi s'a ţinutŭ discursurĭ; are unŭ numĕrŭ considerabilŭ de diare, unele prenumĕrate din cassa societăţii, altele donate din partea unoru domnĭ redactorĭ marinimoşĭ.

Ér în anulŭ acesta spre a arăta starea actuală atâtŭ în privinţa ei materială câtŭ şi morală, precum şi mai vîrtosŭ fructele nisuinţelorŭ sale în decursulŭ acestui anŭ şcolasticŭ, conformŭ punct. 5 § 23 din secţ. IX alŭ nouĕlorŭ sale statute, vine a supune cu totŭ respectulŭ apreţiării Prea Stimatului Publicŭ mijlócele precum şi productele activităţii sale. (Va urma.)

*) Celŭ din urmă raportŭ s'a publicatŭ în Iunie 1882.

Convocare.

Comitetulŭ *despărţĕmêntului XVIII alŭ „Asociaţiunei Transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ“* are onore a învita pe membrii Associaţiunei din acestŭ despărţĕmêntŭ, precum şi pe toţĭ iubitorii culturei poporului românŭ, la adunarea despărţementului, care se va ţinė în *Mureşŭ-Ludoşŭ*, în 10 Iuliu st. n. a. c.

Comitetulu.

Logodnă.

Dlŭ *George M. Zănescu*, comerciantŭ în Braşovu, s'a logoditŭ cu d-ra *Eugenia Aritonovicĭ* din Bacău.

Felicitările nóstre!

DIVERSE.

Femei meseriaşe în Anglia. In Anglia suntŭ 347 femei, care se ocupă cu făurăria şi lucră cu ciocanulŭ; 9138 femei facŭ cuie de potcóve: 18,592 se ocupă cu legatulŭ cărţilorŭ şi 2302 sunt culegĕtóre în tipografii: 1180 se ocupă cu pictura; 67 gravéză; 37,918 sunt îngrijitóre de bolnavĭ în spitale şi 1309 se ocupă cu fotografia.

RECTIFICARE. In *Revista literară* de erĭ s'au străcuratŭ într'o parte a ediţiei câteva erorĭ şi anume în pag. I, colona a patra, rêndul 20, în locŭ de: „se pui completa şi înalta frumseţă creaţiilor“ sĕ se cetéscă, *pentru a completa şi a înălţa frumseţa creaţiilorŭ etc.* Asemenea la pag. II rêndulŭ 22 în locŭ de *Tata* sĕ se cetéscă *Fata.*

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 24 Iunie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.46	Vênd.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	850	„	8.51
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ . . .	„	11.30	„	11.32
Imperialĭ	„	10.30	„	10.32
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	112.—	„	113.
Discontulŭ		6½—8% pe anŭ.		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.15
Renta de hârtia 5%	89.
Imprumutulŭ căiloru ferate ungare .	151.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	96.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostu ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.75
Bonurĭ rurale ungare	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişu . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescu	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	128.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	124.60
Renta de hârtiă austriacă	80.70
Renta de argintŭ austriacă	81.55
Renta de aurŭ austriacă	111.80
Losurĭ din 1860	138.60
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	867.—
Acţiunile băncei de creditu ungur. .	297.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	303.40
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.90
Napoleon-d'orĭ	9.94
Mărcĭ 100 împ. germane	61.62½
Londra 10 Livres sterlinge	125.80

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

---

casanŭ mare de aramă şi umplutŭ până în gură cu carne de omŭ.

Feciorulŭ de împĕratŭ se spăriă vĕdêndu aşa grozăveniă de uriaşĭ şi s'ar fi întorsŭ bucurosŭ, de ar mai fi putută, dér îşĭ păstră firea şi strigà: „Bună séra tovarăşĭ de vitejiă, de multĕ vreme vĕ totŭ cautŭ!“ Uriaşii îlŭ primiră bucuroşĭ şi 'i rĕspunseră: „Dumnedeu sĕ te ţiă, decă eştĭ tovarăşŭ bunŭ.“ Feciorulŭ de împĕratŭ grăì: „Cum sĕ nu fiu tovarăşŭ bunŭ, totdéuna o sĕ fiu! Pentru voi îmĭ puiu şĭ viéţa!“ „Bine, de vreai sĕ rĕmâi la noi, dór o sĕ mâncĭ şi tu carne de omu cum mâncămŭ noi şi o sĕ umbli cu noi la vitejii?“ Feciorulŭ de împĕratŭ le rĕspunse: „Ce veţĭ face voi, voiu face şi eu!“ „Aşa'i bine, poftimŭ de şedĭ la noi!“ — Feciorulŭ de împĕratŭ se puse la focŭ, uriaşii luară cazanulŭ de pe flacărĭ, puseră carnea pe masă şi începură sĕ mânce. Feciorulŭ de împĕratŭ îşĭ tăea bucăturile de o potrivă cu ei, dér le arunca una câte una peste spate. După ce au mâncatŭ şi pe cei doi ómenĭ fripţĭ, uriaşii grăiră către feciorulŭ de împĕratŭ: „Hai la vînatŭ acum, că de nu, mâne nu avemu de mâncare“ şi porniră ei nouă şi cu feciorulŭ de împĕratŭ dece. „Vino voinicule, câtŭ colea e unŭ oraşŭ, în oraşŭ stăpânesce unŭ împăratŭ, de câţĭ-va anĭ ne hrănimŭ cu supuşii lui.“

Când se apropiau de oraşŭ, uriaşii scóseră doi bradĭ cu rădĕcină cu totŭ din pămêntŭ şi ĭi luară în spate. Ajungêndŭ la oraşŭ rĕdimară unŭ bradŭ de didŭ şi ii diseră feciorului de împĕratŭ: „Urcă-te voinicule, pe didŭ, sĕ-ţĭ dămŭ celălaltŭ bradŭ, apucă'lŭ de vĕrfŭ şi'lŭ lasă în oraşŭ, dér ţine-lŭ bine sĕ nu scape până ne vomŭ scoborî pe elŭ.“ Feciorulŭ de împĕratŭ se urcà pe didŭ şi strigà:

„Nu mĕ pricepŭ, sĕ 'lŭ aşedŭ, nu cunoscŭ loculŭ şi nu potŭ împinge bradulŭ până dincolo, iau suiţi-vĕ unulŭ dintre voi, sĕ-mĭ ajutaţĭ.“ Unŭ uriaşŭ se urcă pe didŭ, apucà bradulŭ de vĕrfŭ se scoborî în oraşŭ, dér nu lăsà vĕrfulŭ din mânĭ. Cum sta elŭ aşa plecatŭ, feciorulŭ de împĕratŭ scóse paloşulŭ din técă şi ii retezì capulŭ, uriaşulŭ se rostogolì după didŭ în oraşŭ. Feciorulŭ de împĕratŭ strigà: „Haideţĭ acum pe rêndŭ, sĕ vĕ scoborŭ în oraşŭ!“ Uriaşii nu se gândiau la rĕu, se suiră unulŭ după altulŭ şi feciorulŭ de împĕratŭ ii tăià pe toţĭ.

Feciorulŭ se lăsà pe bradŭ în oraşŭ şi umblà în tóte părţile, dér nu audì nicĭ unŭ glasŭ de omŭ şi nu vedea pe nimenĭ, parcă era în pustiă. Rătăcindŭ prin oraşŭ, ajunse la o didire înaltă, cu turnurĭ şi zări o flacără de luminare. Feciorulŭ de împĕratŭ deschise pórta, sĕ suì în turnŭ şi merse dreptŭ spre casă, unde zărise lumină. Şi ce era sĕ'i védă ochii!

Casa era împodobită totŭ cu mătăsurĭ şi catifea şi poleită cu aurŭ, ér în casă era o fată şi fata dormia dusă pe perine de fulgĭ. Feciorulŭ de împĕratŭ întrà în casă şi se uità lungŭ la fată, că tare era frumósă. Tocmai atuncĭ, mai zărì unŭ şerpe mare, ce sĕ tîrîse pe lângă didŭ şi sĕ întinsese sĕ muşte pe fata de frunte între ochĭ. Feciorulŭ de împĕratŭ îşĭ scóse de grabă cuţitulŭ şi ii strhpunse şerpelui capulŭ şi grăì: „Dea Dumnedeu, sĕ nu fiă nime în stare, sĕ scótă cuţitulŭ, afară de mine!“ Feciorulŭ de împĕratŭ se întórse apoi, sĕ urcà pe unŭ bradŭ şi pe altulŭ, se scoborî şi aşa trecù peste didŭ.

După ce ajunse la peştera uriaşilorŭ, luà focŭ şi merse la fraţii sĕi. Fraţii durmiau duşĭ, ér elŭ aţîţă foculŭ. După ce se făcù diuă, ii deşteptà şi toţĭ trei plecară mai departe.

In diua aceea ajunseră unŭ drumŭ, ér drumulŭ ducea tocmai la oraşulŭ cu fata din turnŭ. In oraşŭ stăpânia unŭ împĕratŭ puternicŭ; în tótă diminéţa împĕratulŭ trecea prin oraşŭ şi vĕrsa la lacrĕmĭ, căcĭ uriaşii ii mâncase supuşii şi se temea că'i va veni rêndulŭ şi fetei sale sĕ o mănânce uriaşii; decĭ merse sĕ vadă ce mai este prin oraşŭ. Oraşulŭ era golŭ şi pustiu. Impĕratulŭ zărì bradii rĕdămaţĭ de didurile oraşului şi mai zărì, minunea minunelorŭ, pe cei nouă uriaşĭ cu capetele tăiate. Impĕratulŭ nu mai scia ce sĕ facă de bucuriă, adunà pe toţĭ supuşii şi făcură slujbă şi rugăciunĭ, sĕ norocéscă Dumnedeu pe celŭ ce i-a scăpatŭ de năpaste.

(Va urma.)

FILIALA BRAȘOVŬ

a

Institutului de creditŭ și de economii

„ALBINA“

primesce depunerĭ spre fructificare **cu 5%, fără de a face vre-o subtragere pentru dare**, decă depunerea a statŭ **celŭ puţinŭ 3 lunĭ** la institutŭ.

Replătirile până la suma de 500 fl. se facŭ fără a-nunciu; la depunerĭ mai marĭ însĕ — când starea cassei n'ar permite replătirea lorŭ imediată — sĕ cere o abḑicere conformŭ ințelegerei.

Depunerĭ carĭ n'au zăcutŭ la institutŭ celŭ puținŭ 3 lunĭ, orĭ pentru carĭ s'au condiționatŭ termine de abḑicere scurte, sĕ fructifică cu **4 1/2 %**.

Depunerĭ în orĭ și ce sumă, replătibile **a vista**, fără abḑicere se fructifică cu **3 1/2 %** interese.

Depunerea cea mai mică ce se póte face este de 50 cr.

La 1 Ianuarie și 1 Iulie se adaugŭ interesele semestrului trecutŭ la capitalŭ și se fructifică și ele.

Darea de venitŭ pentru tóte depunerile o solveşte institutulŭ.

Interesele se computŭ încependŭ cu ḑiua care urmeză ḑilei de depunere și până la ḑiua precedentă ridicărei, însĕ cu acea restríngere, că peste totŭ numai după astfelŭ de depunerĭ se dau interese, carĭ au zăcutŭ cel puținŭ 15 ḑile la institutŭ.

Prin învoială reciprocă potŭ fi staverite pentru depunerĭ și alte condițiunĭ.

Depunerile se potŭ face și prin poşta reg. ung. la care casŭ ele se resolvŭ cu întórcerea poștei. Totŭ pe calea acésta potŭ urma și abḑicerĭ și replătirĭ de depunerĭ.

Depunerile se potŭ face pe unŭ nume séu numire, séu cu restricțiunĭ ca sĕ se pótă ridica numai de o anumită persónă orĭ la unŭ anumitŭ timpŭ séu evenimentŭ (d. e. căsătoriă, ajungerea de maiorenitate etc.)

4643—1888 tkvi számhoz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassoi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Radu Dutzu végrehajtatónak itj. Kaul Markus végrehajtást szenvedő elleni 45 frt. töke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassoi kir. törvényszék területén lévö a Prázsmár község határán a prázsmári 252 sz. tjkben A+a 518, 519, 520, 872, 1334, 1325, 3087, 9202, 9662, 10414, 14,856, 16994, 18092, 20970 és 268 h. r. sz. ingatlanokra az árverést 648 frtban, ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenneb ingatlanok az 1888 évi Iulius hó 10-ik napján d. e. 9 órakor Prázsmár község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok egyenkinti becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 60 t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi November hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 60 tcz. 170 §-értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabály szerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1888 évi Május hó 12-án.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Publicațiune!

81,8—2

Se dă în arêndă

„MOȘIA METELEU“

din Județulŭ Buzeu în România pe **9 anĭ,** adecă dela **23 Aprile 1889** până la **23 Aprile 1898** prin licitațiune, care se va ține în **24 Iuliu 1888** stilŭ vechiu, deodată și la Brașovŭ în Casa Comitetului parochialŭ alŭ Bisericei române ort. res. dela St. Nicolae și la Buzeu în România în „Hotelulŭ Moldavia.“

Condițiunile de arêndare se află: în Brașovŭ la Epitropia Bisericei „St. Nicolae“, în Buzeu la Domnii: Frații Stoicescu, Ioane Jarnea comercianțĭ și Vasile H. Stinghe amploiatŭ; în Bucurescĭ la Domnii C. Steriu și C. Pascu Case de schimbŭ; în Ploeștĭ la Domnii Frații Stănescu comercianțĭ; în Mizil la Domnii Vasilie et St. Pittis comercianțĭ; în Brăila la Domnulŭ Const. Molundacŭ comerciantŭ. —

Brașovŭ, 18 Maiu 1888 st. v.

Comitetulŭ Parochialŭ
alŭ Bisericei române ort. res. dela St. Nicolae
în Brașovŭ.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,

BRAȘOVŬ,

PIAȚA MARE Nr. 22,

înființată cu începerea anului acestuia, provĕḑută cu cele mai nouĕ mijlóce tehnice și asortată cu cele mai moderne tipurĭ,

primesce și efectuéză totŭ felulŭ de lucrărĭ tipografice, precum:

Opurĭ și broșure, statute, foi periodice, imprimate artistice în aurŭ, argintŭ și colorĭ, tabele, etichete de totŭ feliulŭ și esecutat elegantŭ.

Pentru comercianțĭ: **adrese pe scrisorĭ, facture, liste cu prețurĭ curente, avisurĭ, recomandaţiunĭ, cerculare** ș. a.

Programe elegante, bilete de visită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în colore.

Dispunêndŭ de mașinĭ perfecționate și de isvóre eftine pentru procurarea hârtiei, stabilimentulŭ nostru tipograficŭ este în posițiune a esecuta orĭ-ce comandă în modulŭ celŭ mai esactŭ și esteticŭ precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primescŭ **în biuroulŭ tipografiei, Brașovŭ, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I,** cătră stradă. Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.